

دستورالعمل نحوه حضور و اعمال حق رأی به صورت الکترونیکی در مجامع عمومی شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار

مصوب ۱۳۹۸/۱۲/۰۷ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار

در اجرای جزء «۴» بند «ج» ماده ۶۸ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ایران، این دستورالعمل در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۷ به تصویب هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و به موجب مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار اصلاح گردید.

• فصل یک - تعاریف و کلیات :

○ ماده ۱ :

اصطلاحات و واژه هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار ج.ا.ایران، مصوب آذر ماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی و ماده ۲ قانون تجارت الکترونیکی مصوب دی ماه ۱۳۸۲ مجلس شورای اسلامی تعریف شده اند، با همان مفاهیم در این دستورالعمل به کار رفته اند. سایر واژه های به کار رفته در این دستورالعمل دارای معانی زیر است :

▪ بند الف :

قانون تجارت: منظور لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ کمیسیون خاص مشترک مجلسین است .

▪ بند ب :

شرکت: منظور تمامی شرکت هایی است که مطابق قوانین و مقررات مربوطه نزد سازمان ثبت شده اند .

▪ بند پ :

شرکت سپرده گذاری: منظور شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه است.

▪ بند ت :

مجمع: منظور مجمع عمومی شرکت اعم از عادی و فوق العاده است.

▪ بند ث :

مجمع الکترونیکی: مجمعی است که حضور مشارکت کنندگان در آن، توأمان به صورت فیزیکی و الکترونیکی امکان پذیر بوده و رأی به صورت الکترونیکی ثبت و اعمال میگردد .

▪ **بند چ :**

مشارکت کننده: در این دستورالعمل منظور هر شخص حقیقی است که اصالتاً و یا به نمایندگی از شخص حقیقی یا حقوقی دیگر، حق حضور و اعمال حق رأی در مجمع را دارد .

▪ **بند ح :**

سامانه: بستری است الکترونیکی که توسط شرکت و به منظور فراهم نمودن امکان حضور و رای دهی مشارکت کنندگان به صورت الکترونیکی جهت برگزاری مجمع الکترونیکی، فراهم می شود .

▪ **بند خ :**

کدال: سامانه جامع انتشار اطلاعات اشخاص تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار (کدال) است .

▪ **بند د :**

تاریخ مجمع: تاریخ برگزاری مجمع الکترونیکی است که در آگهی دعوت به مجمع قید می شود و شامل تاریخ حضور فیزیکی و الکترونیک در مجمع می باشد .

○ **ماده ۲ :**

شرکت هایی که تصمیم به برگزاری مجمع الکترونیکی گرفته اند، علاوه بر موارد مندرج در این دستورالعمل، ملزم به رعایت محدودیت ها و الزامات مندرج در قوانین و مقررات مرتبط از جمله قانون تجارت، دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان و دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، در تمام مراحل برگزاری مجامع الکترونیکی هستند .

○ **ماده ۳ :**

رعایت تمامی الزامات امنیتی ناظر بر ذخیره، پردازش و تبادل اطلاعات از جمله ضوابط ابلاغ شده از سوی سازمان و مقررات حاکم بر «داده پیام» موضوع قانون تجارت الکترونیکی، در مورد کلیه اطلاعاتی که در راستای اجرای این دستورالعمل از طریق سامانه بین سازمان، شرکت ، سهامداران و مشارکت کنندگان و شرکت سپرده گذاری مبادله می شود، الزامی است .

• **فصل دو - اقدامات پیش از مجمع :**

○ **ماده ۴ :**

شرکت مکلف است پس از تصمیم خود مبنی بر برگزاری مجمع الکترونیکی ، پس از اخذ مجوز از سازمان، نسبت به انتشار تصمیم مزبور از طریق کدال یا روزنامه کثیرالانتشار حسب مورد جهت اطلاع سهامداران اقدام نماید .

▪ تبصره :

شرکت پس از اخذ مجوز و انجام ترتیبات قانونی لازم برای برگزاری مجمع الکترونیکی، ملزم به برگزاری مجمع خود به این شیوه خواهد بود، مگر آنکه به استناد دلایل قابل قبول، درخواست خود مبنی بر برگزاری مجمع به شیوه صرفاً حضوری را به سازمان اعلام نماید و پس از تأیید توسط سازمان، تصمیم مزبور را به عموم سهامداران اطلاع رسانی کند .

○ ماده ۵ :

شرکت مکلف است برگزاری مجمع الکترونیکی، شرایط و اقتضائات مربوط به حضور الکترونیکی و فیزیکی در مجمع، نحوه مشارکت الکترونیکی و فیزیکی و فهرست تمام نسخه‌های عملیاتی سامانه که دارای تاییدیه از سازمان هستند به علاوه روش‌های دسترسی به آن‌ها و نیز شیوه‌های ارائه خدمات پشتیبانی سامانه جهت رفع مشکلات دسترسی مشارکت‌کنندگان و سهامداران و سایر شرایط مربوط به آن را از طریق آگهی دعوت به مجمع خود به اطلاع عموم برساند و هرگونه تغییر در موارد مذکور را بلافاصله اطلاع‌رسانی نماید .

○ ماده ۶ :

از زمان انتشار آگهی دعوت به مجمع تا برگزاری آن، شرکت مکلف است شرایط ثبت نام را برای آن دسته از مشارکت‌کنندگانی که در نظر دارند به صورت الکترونیکی در مجمع حضور یابند، فراهم نماید .

▪ تبصره :

حضور الکترونیکی و اعمال حق رأی از طریق نمایندگی منوط به احراز هویت نماینده مطابق قوانین و مقررات مربوط است .

• فصل سه - نحوه برگزاری مجمع الکترونیکی و رأی‌گیری :

○ ماده ۷ :

مجمع الکترونیکی شرکت در زمان اعلامی در آگهی دعوت به مجمع شروع می‌شود و رأی‌گیری از زمان رسمیت مجمع و به ترتیب قرائت دستور جلسه در مجمع در تاریخ مجمع انجام می‌شود. شرکت مکلف است اطلاعات دارندگان سهام را پس از بسته شدن نماد از شرکت سپرده گذاری به صورت الکترونیکی دریافت نماید. مسئولیت احراز هویت حاضرین در مجمع با دعوت کننده مجمع است .

○ ماده ۸ :

هر مشارکت کننده‌ای که به صورت الکترونیکی در مجمع الکترونیکی شرکت می‌نماید، باید حضور خود را جهت لحاظ در حد نصاب تشکیل مجمع در سامانه اعلام نماید. سامانه باید به گونه‌ای باشد که حضور مشارکت‌کننده را ثبت و نامبرده را با توجه به تعداد سهام دارای حق رأی، در فهرست مشارکت‌کنندگان حاضر در مجمع الکترونیکی جهت محاسبه نصاب‌های قانونی ثبت نماید .

▪ تبصره ۱ :

حد نصاب‌های قانونی مجمع براساس مجموع میزان مشارکت فیزیکی و الکترونیکی و با رعایت مفاد قانون تجارت محاسبه خواهد شد .

▪ تبصره ۲ :

در صورتی که به دلیل عدم رسمیت جلسه مجمع و یا اعلام تنفس بنا به شرایط مندرج در مفاد قانون تجارت، جلسه مجمع عمومی در حال برگزاری به صورت الکترونیکی به جلسات بعدی موکول گردد، جلسات آتی نیز باید به صورت الکترونیکی و با رعایت الزامات مندرج در قانون تجارت و این دستورالعمل برگزار، و مراتب در سامانه اعلام گردد .

▪ تبصره ۳ :

اشخاصی که پس از احراز حد نصاب های قانونی و رسمیت جلسه، در مجمع شرکت نموده اند، از زمان مشارکت دارای حق رای می‌باشند.

○ ماده ۹ :

جلسه مجمع به شکل فیزیکی در موعد مقرر در آگهی تشکیل می شود. شرکت باید قبل از شروع جلسه مجمع به آمار مربوط به تعداد مشارکت کنندگانی که وارد سامانه شده اند و حضور خود را در مجمع بصورت الکترونیکی تأیید نموده اند، دسترسی داشته باشد. این دسترسی محدود به احراز نصاب لازم جهت تشکیل جلسه مجمع است و شامل آگاهی از محتوای رأی افراد در خصوص دستور جلسات مجمع نیست .

○ ماده ۱۰ :

انتخاب هیئت رئیسه مجمع از بین داوطلبانی که به طور فیزیکی در جلسه حاضر هستند، با رای گیری بصورت مجزا درخصوص رئیس، ناظران و منشی بعمل می‌آید (با رعایت ماده ۱۰۱ قانون تجارت درخصوص سایر تشریفات) و پس از اعلام رسمیت جلسه توسط رئیس مجمع، رای گیری برای ترکیب هیئت رئیسه نیز انجام خواهد شد.

○ ماده ۱۱ :

مسئولیت "نظارت بر محتوای اطلاعات بارگذاری شده در سامانه"، "مدیریت و طرح پرسش های مشارکت کنندگان الکترونیکی در جلسه مجمع"، "پشتیبانی و نظارت بر عملکرد فنی" و "پیگیری رفع مشکلات فنی سامانه در زمان برگزاری مجمع" حسب مورد بر عهده مدیرعامل و اعضای هیات مدیره شرکت و هیئت رئیسه مجمع بوده و مسئولیت انتقال و طرح سؤالات مطرح شده توسط حضار الکترونیکی و نظارت بر پاسخگویی به سؤالات مزبور و اعلام هرگونه تغییرات در گزینه های پیشنهادی اولیه هیئت مدیره ناشی از نتیجه مباحثات مجمع در سامانه، بر عهده هیئت رئیسه مجمع خواهد بود. اشخاص مذکور مکلفند تمهیدات لازم در این خصوص را قبل و حین برگزاری مجمع با قابلیت ردیابی اقدامات فراهم نمایند .

○ ماده ۱۲ :

ثبت و اعمال حق رأی برای تمامی حضار (فیزیکی و الکترونیکی) در مجمع الکترونیکی صرفاً به شیوه الکترونیکی و از طریق سامانه واحد انجام خواهد شد.

○ ماده ۱۳ :

مدت زمان حضور در مجمع به شکل الکترونیکی و رأی گیری در آن باید تا پایان مدت رأی گیری در جلسه مجمع فیزیکی ادامه یابد. مهلت ثبت و اعمال حق رأی در خصوص هریک از بندهای دستور جلسه، از لحظه آغاز رأی گیری در سامانه تا لحظه اعلام پایان مهلت رأی گیری توسط هیات رئیسه در مجمع حضوری خواهد بود. تغییر رأی صرفاً طی مهلت مزبور و قبل از ثبت نهایی رأی امکان پذیر است. عدم اعلام نظر طی مهلت مقرر، به عنوان رأی «ممتنع» در نظر گرفته می شود .

○ ماده ۱۴ :

در صورتی که شرکت برگزارکننده مجمع الکترونیکی از بانک ها، مؤسسات مالی و اعتباری، شرکت های بیمه، لیزینگ ها، شرکت های تعاونی، نهادهای مالی ثبت شده نزد سازمان یا سایر اشخاص دارای نهاد ناظر اختصاصی باشد، تأییدیه نهاد ناظر مذکور در خصوص صلاحیت نامزد عضویت در هیات مدیره نیز باید در سامانه انتشار یابد. مسئولیت تطابق مجوزهای صادر شده با مشخصات نامزد، برعهده هیئت رئیسه مجمع خواهد بود .

○ ماده ۱۵ :

شرکت مکلف است صورت جلسه ای شامل گزارشی از نصاب تشکیل جلسه (به تفکیک حضار «فیزیکی» و «الکترونیکی»)، آراء واصله در خصوص هریک از بندهای دستور جلسه مجمع و نیز هرگونه نکات بااهمیت از مباحث مطرح شده طی جلسه مجمع و مربوط به آن، که به تأیید هیئت رئیسه مجمع نیز رسیده است، مطابق زمانبندی تکلیفی در مقررات مربوط در کدال منتشر نماید .

• فصل چهار - سایر موارد :

○ ماده ۱۶ :

شرکت جهت بهره برداری از سامانه مربوط به برگزاری مجمع الکترونیکی مکلف به رعایت و احراز موارد ذیل و اخذ تاییدیه از سازمان است:

۱. محرمانگی و قابلیت استناد رأی گیری الکترونیک در سامانه،

۲. اطمینان از رعایت الزامات مربوط به حفظ محرمانگی اطلاعات در بازار سرمایه،

۳. تمهید امکانات مناسب جهت کنترل و نظارت مستمر بر رعایت الزامات قانونی و مفاد این دستورالعمل بنا بر اعلام سازمان،

۴. استقرار نظام احراز هویت چند عاملی امن، مطابق حداقل های اعلامی توسط سازمان.

▪ تبصره ۱ :

درخواست اخذ تأییدیه موضوع این ماده باید توسط شرکت کتباً و به همراه مدارک و مستندات مثبت به سازمان ارائه شود. در صورت کامل بودن اطلاعات و مستندات، سازمان نظر خود را مبنی بر پذیرش یا رد درخواست ارائه شده ظرف مدت یک ماه اعلام می نماید .

▪ تبصره ۲ :

الزامات موضوع این ماده در خصوص تأمین امنیت و قابلیت های فنی و عملیاتی سامانه حداقل موارد الزامی بوده و ارائه تاییدیه از سوی سازمان رافع مسئولیت شرکت مبنی بر رعایت قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون تجارت الکترونیک و سایر الزامات ابلاغی نیست .

▪ تبصره ۳ :

شرکت مکلف است هرگونه تغییر در سامانه را قبل از بهره برداری به سازمان اعلام و در چارچوب الزامات ابلاغی سازمان اقدام نماید .

▪ تبصره ۴ :

در صورت عدم رعایت هریک از الزامات فنی و امنیتی ابلاغی سازمان در زیرساخت های موضوع این دستورالعمل، سازمان با توجه به میزان اهمیت، می تواند نسبت به اخطار و الزام به اصلاح یا لغو تاییدیه موضوع این ماده اقدام کرده و دسترسی شرکت به زیرساخت شرکت سپرده گذاری را تا زمان تأمین الزامات و اخذ تاییدیه مجدد، محدود یا معلق نماید .

○ ماده ۱۷ :

شرکت مکلف است اطلاعات مربوط به کلیه اشخاصی را که به واسطه سامانه به هر نحوی به اطلاعات محرمانه سهامداران دسترسی دارند، به سازمان اعلام نماید . برخی مصادیق اشخاص موضوع این ماده به شرح زیر است:

۱. مدیر عامل و اعضای هیئت مدیره شرکت ارائه دهنده خدمات برگزاری مجمع الکترونیکی

۲. کلیه افراد مرتبط با راهبری، پشتیبانی و نگهداری سامانه و ثبت سوابق و وقایع که دارای حساب کاربری در حداقل یکی از موارد ذیل باشند:

الف: تجهیزات شبکه ای، امنیتی و زیرساختی

ب: سیستم های عامل

پ: پایگاه های داده

ت: بخش مدیریت یا گزارش گیری نرم افزاری

▪ تبصره ۱ :

در صورت تغییر اشخاص موضوع این ماده، شرکت مکلف است فوراً اطلاعات مربوط به اشخاص جایگزین را به نحو مذکور در صدر ماده اعلام نماید .

▪ تبصره ۲ :

شرکت مکلف است کلیه سوابق فعالیتهای سهامدار و همچنین تمامی وقایع و رخدادهای سیستمی اجزای سامانه را مطابق با الزامات ابلاغی سازمان ثبت و نگهداری کرده و حسب اعلام به سازمان ارائه نماید .

○ ماده ۱۸ :

در صورتی که سامانه به هر دلیلی دچار اختلال مؤثر در تصمیم‌گیری گردد، شرکت مکلف است به محض وقوع، نسبت به اطلاع‌رسانی مقتضی به مشارکت‌کنندگان و سازمان اقدام نماید و در صورتی که بروز اختلال به شرکت سپرده‌گذاری مربوط باشد، شرکت اخیرالذکر مکلف به اطلاع‌رسانی فوری به شرکت جهت اعلام به مشارکت‌کنندگان و سازمان است. در خصوص تداوم مجمع، هیئت رئیسه با توجه به اهمیت مجمع تصمیم‌گیری می‌نماید .

▪ تبصره :

کلیه مدارک و مستندات مربوط به اختلال موضوع این ماده در سامانه و زیرساخت‌های مربوط، به صورت کاغذی یا الکترونیک حسب مقررات مربوط نزد شرکت یا شرکت سپرده‌گذاری حسب مورد نگهداری و در صورت نیاز به مراجع ذیصلاح ارائه می‌گردد .

○ ماده ۱۹ :

سایر رویه‌های اجرائی مربوط به این دستورالعمل از جمله الزامات فنی، نحوه طرح سوالات و پاسخگویی به سهامداران و طرح گزارش‌های هیات مدیره و بازرس/حسابرس در مجمع برای حضار الکترونیکی توسط سازمان ابلاغ خواهد شد .

○ ماده ۲۰ :

عدم رعایت الزامات و تکالیف مربوط به این دستورالعمل، تخلف محسوب شده و مطابق مقررات مورد رسیدگی قرار می‌گیرد .

○ ماده ۲۱ :

از تاریخ تصویب این دستورالعمل، مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۰۱ هیات مدیره سازمان در خصوص برخی موارد مربوط به جزء «۴» بند «چ» ماده ۶۸ قانون برنامه ششم توسعه (برگزاری الکترونیکی مجامع عمومی شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان) نسخ می‌گردد .